

DÜNYADA BİR İLK

YORUM
SORULARI
AĞIRLIKLII

CANLI
DERS
Destekli

TÜM ADAYLAR İÇİN

KPSS

TARİH

SORU BANKASI

Melike Sezgin

KOZMİKODA
Serisi

AKADEMİ
DENİZİ

soru
pro

İÇİNDEKİLER

■ İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası	5
■ Türklerin İslamiyeti Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri	21
■ Türkiye Tarihi	37
■ Osmanlı Devleti Kuruluş ve Yükselme Dönemi	45
■ Osmanlı Kültür ve Uygarlığı (Devlet ve Memleket Yönetimi)	55
■ Osmanlı Kültür ve Uygarlığı (Ordu ve Donanma)	59
■ Osmanlı Kültür ve Uygarlığı (Toprak Yönetimi)	61
■ Osmanlı Kültür ve Uygarlığı (Sosyal ve Ekonomik Hayat)	63
■ Osmanlı Kültür ve Uygarlığı (Hukuk)	67
■ Osmanlı Kültür ve Uygarlığı (Eğitim ve Öğretim)	69
■ Osmanlı Kültür ve Uygarlığı (Dil ve Edebiyatı)	71
■ Osmanlı Kültür ve Uygarlığı (Bilim Ve Sanat)	73
■ Osmanlı Devleti Duraklama Ve Gerileme Dönemi	77
■ Osmanlı Devleti Dağılma Ve Yıkılış Dönemi	89
■ Xx. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti	105
■ Kurtuluş Savaşı'na Hazırlık Dönemi	127
■ Kurtuluş Savaşı	159
■ Türk İnkılabı	197
■ Atatürk İlkeleri	229
■ Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası ve İç Politik Gelişmeler	245
■ Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi (İki Küresel Savaş Arasında Dünya)	255
■ Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi (İkinci Dünya Savaşı)	261
■ Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi (Soğuk Savaş Dönemi)	267
■ Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi (Yumuşama Dönemi Ve Sonrası)	271
■ Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi (Küreselleşen Dünya)	277
■ Tarama Testleri	283

TÜRKİYE TARİHİ

1. Aşağıdaki savaşılarından hangisi, Anadolu Selçuklu Devleti'nin zayıflamasında ve Moğolların Anadolu'yu tahrip etmesinde etkili olmuştur?

- A) Katvan B) Yassıçemen C) Köseadağ
D) Dandanakan E) Miryokefalon

2. Anadolu Selçuklu Devleti'nde Moğol istilası yüzünden düzen bozulunca iktâ arazileri mülk hâline getirilmiştir.

Bu durumun;

- I. ordunun dağılması,
II. topraksız kalan askerlerin huzursuzluk çıkarması,
III. devletin toprak üzerinde denetiminin artması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Anadolu Selçukluları;

- I. Sinop,
II. Alanya,
III. Trabzon

limanlarından hangilerinde tersane kurmuştur?

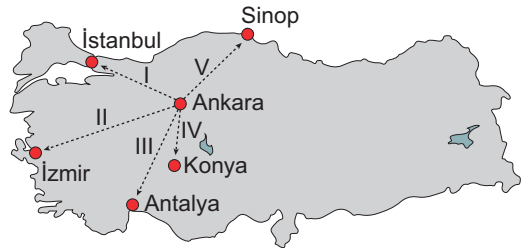
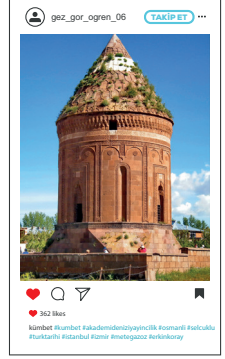
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Aşağıda adı verilen Anadolu beyliklerinden hangisi Karadeniz Bölgesi'nde kurulmamıştır?

- A) Çobanoğulları B) İnançoğulları
C) Pervaneoğulları D) Taceddinoğulları
E) Candaroğulları

5.

Ankara'da yaşayan Esad, sosyal medyada görsel yer alan kümbet fotoğrafı ile karşılaşır. Çok etkilenerek bu tarihi eserlerin yaygın olduğu illere bir seyahat planlamak ister.

Buna göre Esad, haritada numaralandırılan güzergahlardan hangisini seçerse bu eser türüne sıkça rastlayabileceği bir seyahat yapmış olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

Moğollar ve Anadolu Selçuklu Devleti'yle komşu olan Harzemşahlar Devleti'nin 1231 yılında yıkılmasından sonra, Anadolu Selçuklu Devleti Moğollarla savaşmak zorunda kalarak ağır bir yenilgiye uğramıştır. 1243 yılındaki bu yenilgiden sonra Moğolların Anadolu üzerindeki baskısı giderek artmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçlarından biridir?

- A) Anadolu Selçuklu Devleti'nin Bizanslılarla Miryokefalon Savaşı'nı yapması
B) İlk Haçlıların Anadolu'ya gelmesi
C) Anadolu'da ilk Türkmen beyliklerinden Saltukluların kurulması
D) Moğolların Anadolu Selçuklu Devleti'ni kendilerine bağlı bir hükümet gibi yönetmesi
E) Büyük Selçuklu Devleti'nin parçalanması

7. I. Aydınöğulları
II. Menteşeoğulları
III. Karamanoğulları
Yukarıdaki beyliklerden hangilerinin donanmaları vardır?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. **Anadolu Selçukluları Dönemi'nde görülen;**
- I. kervanların soyulmaması ve tüccarların zarar görmemesi için önlemler alınması,
II. belli aralıklarla kervansaraylar yapılması,
III. gümrük vergilerinin düşük olması
uygulamalarından hangilerinin ticaretin güvenli yapılmasında önemli rol oynadığı savunulabilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I, II ve III E) I ve II

9. I. Bizanslılar
II. Moğollar
III. Safeviler
Yukarıdaki devletlerden hangileri Anadolu Selçukluları ile aynı dönemde varlık göstermiştir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Anadolu Selçukluları'nda 1243 Köseadağ Savaşı'ndan sonra Selçuklu sikkeleri İlhanlı paralarına göre ayarlanmış, daha sonra Moğollarca basılmaya başlanmıştır.
Bu durumun Anadolu Selçukluları'nda aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olduğu savunulamaz?
- A) Devletin yıkılığının
B) Merkezî otoritenin bozulduğunun
C) Selçuklu sikkelerinin kullanımdan kalkmadığının
D) Moğolların bir süre Anadolu'ya egemen olduğunun
E) Anadolu Selçukluları'nın ekonomik yönden bağımlı olduğunun

11. **Anadolu Selçukluları'nda şehirde oturan esnafın aralarında birleşerek kurdukları dinî ve ekonomik özellik taşıyan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Ayanlık B) Ahilik C) İkta
D) Tarikat E) Atabeylik

12. **Anadolu Selçukluları'nda;**
- I. kervansaray,
II. bedesten,
III. imaret
kuruluşlarından hangilerinde fakir halka yemek yardımı yapılırdı?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Anadolu Selçukluları, XI. yüzyıl sonlarından XII. yüzyıl sonlarına kadar Bizanslılar ve Haçlılarla savaşlar yapmışlardır.
Bu savaşların;
- I. Anadolu'da üretimin ve vergi gelirlerinin azalması,
II. Anadolu'da yerleşim alanlarının boşalması,
III. Anadolu'dan geçen dünya ticaret yollarının önem kazanması
durumlarının hangilerinde etkili olduğu savunulabilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

14. **Aşağıdaki beyliklerden hangisi denizcilikle uğraşmamıştır?**
- A) Dulkadiroğulları
B) Aydınöğulları
C) Saruhanoğulları
D) Menteşeoğulları
E) Karesioğulları

TÜRKİYE TARİHİ

1. Anadolu Selçuklu Devleti'nin zayıflamasına sebep olan savaş, 1243 yılında gerçekleşen Köseadağ Savaşı'dır. Anadolu Selçuklu Devleti ile İlhaneliler arasında gerçekleşen bu savaş sonunda Selçuklu kuvvetleri, ağır bir yenilgiye uğramıştır. Sultan II. Gıyasüddin Keyhüsrev Dönemi'nde gerçekleşen Köseadağ Savaşı sonunda İlhaneliler Anadolu'yu kolayca istila etmiştir.

(Cevap C)

2. Anadolu Selçuklu Devleti'nde uygulanan iktâ sisteminin temel amacı devletin asker ihtiyacını karşılamak, toprakların ekilip biçilerek üretimdeki sürekliliği sağlamak, vergilerin düzenli toplanması ve güvenliğinin sağlanması olarak gösterilebilir.

Moğol istilalarından sonra iktâ sisteminin bozulması devletin önemli bir birimi olan iktâ sipahilerinin dağılmasına ve bundan dolayı topraksız kalan askerlerin huzursuzluk çıkarmalarına ortam hazırlamıştır. Bu durum bölgede devletin otorite kaybetmesine neden olmuştur.

(Cevap D)

3. Anadolu Selçuklu Devleti diğer Türk devletlerinden farklı olarak kara ticaretinin yanında deniz ticaretinin gelişmesine büyük önem vermiştir. İzzeddin Keykavus Dönemi'nde Sinop (I), Alaaddin Keykubat Dönemi'nde ise Alanya (II) kuşatılarak alınmış, böylece Akdeniz ve Karadeniz ticaretinde etkin hâle gelmiş ve buralara tersaneler açılmıştır. Trabzon (III) Anadolu Selçuklu Dönemi'nde değil, Osmanlı Devleti'nde Fatih Sultan Mehmet zamanında alınmıştır.

(Cevap D)

4. Çobanoğulları, 1227-1309 yılları arasında Kastamonu ve çevresinde hüküm sürmüştür. Candaroğulları da yine aynı şekilde 1292-1462 yılları arasında Kastamonu ve Sinop çevresinde egemen olmuştur. Sinop'a hakim olan bir başka beylik 1277-1322 yılları arasında Pervaneoğulları'dır. Taceddinoğulları ise 1348-1428 yıllarında Orta Karadeniz'de Niksar ve çevresinde varlık göstermiştir. Ancak İnançoğulları 1261-1368 yıllarında Denizli'de egemen olmuştur.

(Cevap B)

5. Kümbet, Anadolu Selçuklu Devleti zamanında yapılan kendine özgü yapısı olan anıt mezarlardır. Genellikle büyük devlet ve din adamları için yapılan bu eserlere, "kümbet başkenti" olmasıyla geçmişe ışık tutan ve Anadolu Selçuklu Devleti'ne yıllarca başkentlik yapan Konya'da sıkça rastlamak mümkündür.

(Cevap D)

6. İlhaneli Devleti, Köseadağ Savaşı (1243) sonrası Anadolu Selçuklu Devleti'ni kendine bağlı bir hükümet gibi yönetmiştir. Bu durum, Anadolu Selçuklu Devleti'nin parçalanmasına neden olmuş ve Anadolu'da İkinci Beylikler Dönemi'ni başlatmıştır.

(Cevap D)

7. Aydınoğulları ve Menteşeoğulları deniz kıyısında kurulan ve denizcilikle uğraşan donanma sahibi beyliklerdir. Karamanoğlu Beyliği ise Konya ve çevresinde kurulduğu için denizcilikle uğraşmamış ve dolayısıyla donanma sahibi olmamıştır.

(Cevap D)

8. Anadolu Selçukluları, kervanların soyulmaması ve tüccarların zarar görmemesi için güvenlik önemleri almış, belli aralıklarla kervansaraylar yapmışlardır. Kervansaraylar aynı zamanda korunaklı kaleler gibiydi. Çünkü tüccarların mallarını güvenle taşımaları gerekiyordu. Bu da kale gibi korunan kervansaraylar ve tüccarın güvenliğinin sağlanmasıyla mümkündü. Gümrük vergilerinin düşürülmesi ticaretin güvenliği ile değil canlılığı ile ilgilidir.

(Cevap E)

9. • **Anadolu Selçuklu Devleti**, 1077–1308 tarihlerinde etkinlik göstermiştir.
- **Bizans Devleti**, İlk Çağ'dan 1453 tarihine kadar Anadolu – Rumeli ve Balkanlarda siyasi varlık göstermiştir.
- **Moğol İmparatorluğu**, 12 ve 13. yüzyıllarda (1196–1227 tarihlerinde) siyasi faaliyet göstermiştir.
- **Safeviler**, 1500'lü yıllarda kurulmuş ve uzun süre varlık göstermiştir.

Sorudaki öncüllere baktığımız zaman Anadolu Selçuklu Devleti'yle çağdaş olan devletler Bizans ve Moğol devletidir. Safeviler, Osmanlı Devleti döneminde varlık göstermiştir.

(Cevap D)

10. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu Selçuklu Devleti yıkılış sürecine girmiş, merkezî otoritesi bozulmuş ve Anadolu Türk siyasi birliği dağılmıştır. Moğollar Anadolu'ya egemen olmaya başlamışlardır. Ancak Selçuklu paralarının Moğol paralarına göre ayarlanması ve Moğollar tarafından basılmaya başlanması devletin yıkıldığı yorumunu yaptırmaz. Anadolu Selçuklu Devleti bir süre Moğolların kontrolünde varlık göstermiş ve Sultan II. Mesut'un ölümüyle tamamen yıkılmıştır.

(Cevap A)

11. • **Âyanlık**, Osmanlı devrinde görülen bir kavram olup bir bölgenin ileri geleni anlamındadır.
- **Atabeylik**, meliklerin eğitimliği ile ilgilidir.
- **Tarikat**, dinî bir gruba verilen addır.
- **İkta**, toprağın bölümlere ayrılmasıdır. Böylelikle hem üretimde artış hem de güvenlik sağlanırdı.
- **Ahilik**, Anadolu'da esnafın kendi arasında oluşturduğu dinî, sosyal ve ekonomik örgütlenmedir.

(Cevap B)

12. • **Kervansaray**: Kentler arası yollarda kervanların konaklaması için yapılmış büyük hanlardır.
- **Bedesten**: Eş büyüklükte kubbelerle örtülü Osmanlı çarşı yapısıdır.
- **İmaret**: Yoksullara yiyecek dağıtılan ve bir külliye içinde yer alan hayır kurumu yapısıdır.

(Cevap C)

13. Bir bölgede meydana gelen doğal afet ya da savaşların bölgeyi istikrarsızlaştıracağı kesindir. Dolayısıyla savaş döneminde Anadolu'da üretimin ve vergi gelirlerinin azalması, yerleşim alanlarının boşalması kaçınılmaz bir durumdur. Böylesi bir durumda ticari yolların önem kazanması da beklenemez.

(Cevap D)

14. • **Aydınoğulları**; İzmir – Aydın
- **Saruhanlıoğulları**; Manisa ve çevresi
- **Menteşeoğulları**; Muğla ve civarı
- **Karesioğulları**; Balıkesir'de denizcilikle uğraşan Türk beylikleridir.

Ancak Dulkadiroğulları Maraş ve çevresinde kurulmuşlar ve denizcilikle uğraşmamışlardır.

(Cevap A)

TÜRKİYE TARİHİ

1. XIII. yüzyılda Beyşehir ve Seydişehir yörelerinde Anadolu Selçuklu Devleti'ne bağlı olarak Seyfeddin Halil Bey tarafından kurulan beylik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sahipataoğulları B) Hamitoğulları
C) İnançoğulları D) Eşrefoğulları
E) Tekeoğulları

2. • Oğuzların Kayı boyuna mensupturlar.
• Kurucusu Hüsameddin Bey, Anadolu Selçuklu Devleti'nin ileri gelenlerindedir.
• Kastamonu, Sinop ve Samsun bölgesinde faaliyet göstermiştir.

Yukarıda özellikleri verilen Türk beyliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çobanoğulları
B) Hamitoğulları
C) Sahipataoğulları
D) Dulkadiroğulları
E) Taceddinoğulları

3. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Erzincan merkez olmak üzere Kemah, Divriği ve Şarkî-Karahisar civarında hüküm süren Türk beyliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Artuklular B) Mengücekler
C) Dilmaçoğulları D) Saltuklular
E) Ahlatşahlar

4. I. İslam dünyasının ilk büyük medresesi Nizamiye Medreselerini kurmuşlardır.
II. Haçlı seferlerine karşı mücadele etmişlerdir.
III. Kervansaraylar yaparak ticari hayatın canlanmasını sağlamışlardır.

Anadolu Selçuklu Devleti'yle ilgili yukarıdaki yargılardan hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Aşağıdakilerden hangisi dönemde Anadolu Selçuklu Devleti'nin merkezi İznik'ten Konya'ya taşınmıştır?

- A) I. Mesud
B) I. Gıyaseddin
C) I. Kılıçarslan
D) İzzeddin Keykavus
E) Alaaddin Keykubad

6. Aşağıdakilerden hangisinin yapısı itibariyle bir devlet teşkilatlanması olduğu söylenebilir?

- A) Germiyanoğulları
B) Hamitoğulları
C) İnançoğulları
D) Eşrefoğulları
E) Kadı Burhaneddin

7. II. Dönem beyliklerinden olan İnançoğulları Beyliği'nin hakimiyet sahası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sivas B) Denizli C) Kütahya
D) Balıkesir E) Isparta

8. I. Aşık Paşa

II. Şeyh Ahmed Gülşehri

III. Mevlana Celaleddin-i Rumi

Yukarıdakilerden hangileri Anadolu Selçuklu ve beylikler döneminde yetişmiş alimler arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. Aşağıda verilen beylik-hakimiyet sahası eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

Beylik	Hakimiyet Sahası
A) Hamitoğulları	Manisa
B) Dulkadiroğulları	Maraş
C) Ramazanoğulları	Adana
D) Karesioğulları	Balıkesir
E) İnançoğulları	Denizli

10. I. Menteşeoğulları → Muğla

II. Eşrefoğulları → Seydişehir

III. Germiyanoğulları → Konya

Yukarıda verilen beylik ve kurulduğu yer eşleştirmelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. • Anadolu Selçuklu Devleti ve beylikler döneminde yaşamıştır.
• "Felekname" adlı eseriyle ünlüdür.

Yukarıda sözü edilen Türk mutasavvıf aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşık Paşa
B) Mevlana
C) Yunus Emre
D) Hacı Bektaş-ı Veli
E) Şeyh Ahmed Gülşehri

12. XVI. yüzyılda hüküm süren Kadı Burhaneddin Devleti, aşağıdakilerden hangisini yıkmak suretiyle kurulmuştur?

- A) Eretna Beyliği
B) Candaroğulları
C) Taceddinoğulları
D) Karamanoğulları
E) Anadolu Selçuklu Devleti

13. Aşağıdaki Anadolu beyliklerinden hangisi Batı Anadolu'da kurulmamıştır?

- A) Sahipataoğulları
B) Menteşeoğulları
C) Pervaneoğulları
D) Aydınoğulları
E) Saruhanoğulları

14. Büyük Selçuklu Devleti'nin dağılmasıyla bağımsız olan aşağıdaki devletlerden hangisi "Selçukiyani Rum" ismi ile anılmaktadır?

- A) Irak Selçukluları
B) Kirman Selçukluları
C) Anadolu Selçukluları
D) Horasan Selçukluları
E) Suriye Selçukluları

- 15.

Bir grup öğrenci tarafından yukarıdaki haritada gösterilen Artuklular Beyliği'nin hüküm sürdüğü Mardin, Diyarbakır yöresine bir okul gezisi düzenlenmiştir.

Bu öğrencilerin gezi esnasında, aşağıdaki eserlerden hangisini ziyaret etmesi beklenemez?

- A) Malabadi Köprüsü
B) Hatuniye Medresesi
C) Harput Ulu Cami
D) Hasankeyf Külliyesi
E) Üç Kümbetler

TÜRKİYE TARİHİ

1. Soruda sözü edilen beylik Eşrefoğulları Beyliği'dir. 1280-1326 yılları arasında hüküm süren beylik, III. Gıyaseddin Keyhüsrev Dönemi'nde (1264-1283) Selçuklu Devleti'nin uç beyliğini yapmıştır. Eşrefoğulları Beyliği'nin son beyinin İlanlılarca öldürülmesi, beyliğin de sonunu getirmiştir.

(Cevap D)

2. Soruda özellikleri verilen Türk beyliği Çobanoğulları'dır. Çobanoğulları 1227-1309 yılları arasında hüküm sürmüştür. Anadolu Selçuklu Devleti'nin uç beyliği olan Çobanoğulları'na, başka bir Türk beyliği olan Candaroğulları son vermiştir.

(Cevap A)

3. Yukarıda sözü edilen Türk beyliği Mengüçükler'dir. 1080-1252 yılları arasında Erzincan ve çevresinde hüküm süren beylik, Sultan Alparslan'ın komutanlarından Mengücek Gazi tarafından kurulmuştur. 1142 yılında Erzincan ve Divriği olmak üzere iki kola ayrılan beylik Anadolu Selçuklu Devleti'nin yönetimi altına girerek tarih sahnesinden silinmiştir.

(Cevap B)

4. **Nizamiye Medreseleri**, Büyük Selçuklu Devleti zamanında başta Bağdat olmak üzere Nişabur, İsfahan, Musul, Merv, Basra gibi merkezlerde yapılan okullardır.

Diğer seçenekler Anadolu Selçuklu Devleti'yle ilgili ifadelerdir.

(Cevap D)

5. Anadolu Selçuklu Devleti'nin merkezi olan İznik, I. Haçlı Seferi sonucu elden çıkmıştır. Dönemin hükümdarı Sultan I. Kılıçarslan (1092-1107) başkenti geri almak için başta Danişmentler olmak üzere Türkmen beylerinin desteğiyle Haçlı birlikleriyle savaşmış, ancak başarılı olamamıştır. Bunun üzerine devlet merkezini Konya'ya taşımıştır.

(Cevap C)

6. Soruda verilenlerden Germiyoğulları 1300-1429 yılları arası Kütahya'da; Hamitoğulları 1301-1423 yılları arasında Eğirdir ve Antalya'da; İnançoğulları 1261-1368 yılları arasında Denizli ve çevresinde; Eşrefoğulları XIII. yüzyılda Beyşehir ve Seydişehir'de hüküm sürmüş olan beyliklerdir. Ancak Kadı Burhaneddin, 1381-1398 yılları arasında Sivas merkezli kurulmuş bir devlettir.

(Cevap E)

7. İnançoğulları Beyliği, 1261-1368 yılları arasında Denizli çevresinde kurulmuştur. Batı Anadolu'da hüküm süren beylik Ladik Beyliği ismiyle de anılmaktadır.

(Cevap B)

8. Anadolu Selçukluları ve beylikler döneminde tasavvuf felsefesi en parlak çağını yaşamıştır. Dönemin alimleri Anadolu'nun manevi hayatının gelişmesine büyük katkı yapmıştır. Aşık Paşa, Mevlana Celaleddin-i Rumi, Gülşehirli Şeyh Ahmed, Ahi Evran, Bahâeddin Sultan Veled, Ahmed Eflaki, Yunus Emre bu dönemin önde gelen alimleridir.

(Cevap E)

9. Hamitoğulları Beyliği 1301-1423 yılları arasında Eğridir ve Antalya çevresinde kurulmuştur. Manisa'da egemen olan beylik ise 1302-1410 yılları arasında siyasi varlığını sürdüren Saruhanoğullarıdır.

(Cevap A)

10. Menteşeoğulları 1280-1424 yılları arasında Muğla çevresinde kurulmuş Türk beyliğidir. Eşrefoğulları, XIII. yüzyılın ikinci yarısında Beyşehir ve Seydişehir civarında kurulmuştur. Germiyanoğulları ise XIV. yüzyılda merkez Kütahya olmak üzere kurulmuş bir Türk beyliğidir. Konya'da varlık gösteren Türk beyliği Karamanoğulları'dır.

(Cevap D)

11. Anadolu Selçuklu ve beylikler döneminde yaşayan, "**Felekname**" adlı eseriyle ünlü mutasavvıf Şeyh Ahmed Gülşehri'dir. İslam felsefesindeki başlangıç ve son konusunu işlediği eserini 1317'de kaleme alan Şeyh Ahmed, Türkçenin Anadolu'da bir kültür dili olması için büyük çaba göstermiştir.

(Cevap E)

12. Kadı Burhaneddin Devleti, 1381 yılında Eretna Beyliği yıkılmak suretiyle kurulmuştur. 1381-1398 yılları arasında hüküm süren beylik, siyasi varlığı boyunca çevresinde bulunan Candaroğulları, Karamanoğulları, Taceddinoğulları ve Osmanlılar ile mücadele etmiştir.

(Cevap A)

13. Seçeneklerde verilenlerden Sahipataoğulları Afyon'da, Menteşeoğulları Muğla'da, Aydınoğulları Aydın'da, Saruhanoğulları Manisa çevresinde kurulmuştur. Pervaneoğulları Beyliği, Sinop ve Karadeniz kıyılarında 1277 yılında kurulmuş II. Dönem Anadolu beyliğidir.

(Cevap C)

14. Büyük Selçuklu Devleti'ne bağlı olarak kurulan, ancak Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra bağımsız olan Anadolu Selçukluları "Selçukiyan-ı Rum" ismi ile anılmıştır. Bilindiği gibi Anadolu coğrafyası kaynaklarda "Rum diyarı" olarak geçmektedir. Dolayısıyla burada kurulan ve Büyük Selçukluların bir uzantısı olan Anadolu Selçukluları da kaynaklarda "Selçukiyan-ı Rum" ismiyle geçmektedir.

(Cevap C)

15. A, B, C ve D seçeneklerinde yer alan eserler, Mardin, Diyarbakır yöresinde hüküm süren ilk Türk beyliklerinden Artuklulara aittir. Fakat Üç Kümbetler Erzurum'da yer alıp Saltuklulara ait olan mimari yapılardan biridir.

(Cevap E)

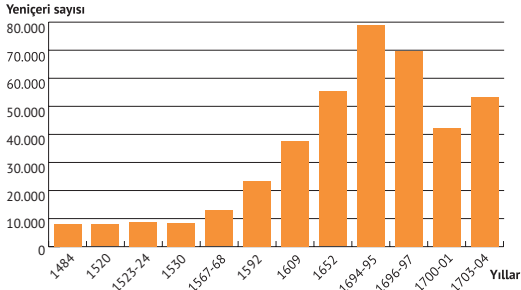

OSMANLI DEVLETİ DURAKLAMA VE GERİLEME DÖNEMİ

1. 1703 Edirne Olayı ile tahttan indirilen padişah aşağıdakilerden hangisidir?

A) I. Mahmut B) III. Osman C) II. Mustafa
D) III. Ahmet E) III. Mustafa

2. Aşağıdaki grafikte Osmanlı'da XV. ve XVIII. yüzyıllar arasında yeniçeri sayısındaki değişim gösterilmiştir.

Buna göre, grafikte verilen değerlere bakılarak;

- I. Duraklama döneminden itibaren yeniçeri sayısında büyük artış görüldüğü
II. Yeniçerilerin siyasal güce dönüştüğü
III. Ordudaki masrafların ve devlet giderlerinin arttığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I ve II

3. Osmanlı Devleti'nde, Avrupa'daki gelişmelerden yararlanma düşüncesiyle ilk yenilikler aşağıdaki alanların hangisinde yapılmıştır?

A) Askerî B) Mali C) Siyasi
D) Dini E) Hukuk

4. Aşağıdakilerden hangisi XVIII. yüzyılın özellikleri arasında yer alır?

A) İslahatlar kişilerle sınırlı kalmıştır.
B) Fetihler devam etmiş, toprak kazanımları sürmüştür.
C) İslahatlar yönetim – hukuk – eğitim alanında yoğunlaşmıştır.
D) Batı'nın üstünlüğü kabul edilmiştir.
E) Devrin genel özelliği şiddet ve baskıdır.

5. Osmanlı Devleti'nde radikal ıslahatları başlatan III. Selim Dönemi'nde birçok yenilik yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi III. Selim Dönemi'nde yapılan düzenlemelerden biri değildir?

A) Nizam-ı Cedid adında yeni bir ordu kuruldu.
B) Avrupa'ya sürekli elçiler gönderildi.
C) Yapılacak ıslahatlarda devlet adamlarının görüşlerini almak amacıyla Meşveret meclisleri kuruldu.
D) Yerli malı kullanımı teşvik edildi.
E) Matbaa getirildi.

6. Osmanlı Devleti'nin, XVIII. yüzyıldan itibaren Avrupa ülkelerine elçiler göndermesinin aşağıdakilerden hangisine kanıt olduğu söylenebilir?

A) Osmanlı Devleti sınırları içinde farklı kültürlerin varlığına
B) Avrupalı seyyahların Osmanlı yaşam tarzına duydukları ilgiye
C) Osmanlı Devleti'nin gelişen Avrupa'yı yakından tanıma isteğine
D) Osmanlı Devleti'nde yeni ekonomik önlemlere ihtiyaç duyulduğuna
E) Osmanlı Devleti'nin doğal sınırlara ulaştığına

7. Sancaktan gelen son Osmanlı padişahı, aşağıdakilerden hangisidir?

A) II. Selim B) III. Mehmet C) I. Ahmet
D) III. Murat E) II. Osman

8. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıl ıslahatları;

I. askerî,
II. mali,
III. eğitim

alanlarından hangilerini kapsamaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

9. I. Fransız İhtilali
II. Sanayi Devrimi
III. Rusya'da Çarlık yönetiminin yıkılması
Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı İmparatorluğu'nu olumsuz yönde etkilemiş ve imparatorluktaki çözülmeyi hızlandırmıştır?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyıl ıslahat hareketlerinin özelliklerinden biri değildir?
- A) Sorunların nedenlerini yeterince araştırmama
B) Bozulan düzeni eski durumuna getirme
C) Çıkan sorunlar için geçici çözümler getirme
D) Kişilere bağlı kalma
E) Avrupa'yı örnek alma

11. Aşağıdakilerden hangisi Celali İsyanlarının nedenlerinden biri değildir?
- A) İltizam sisteminin kaldırılması
B) Halkın ödeme gücünün azalması
C) Savaşların uzun sürmesi ve başarısız olması
D) Halkın devlete olan güven ve bağlılığının azalması
E) Yüksek oranda vergi ödemek zorunda kalan köylünün toprağını bırakmak zorunda kalması

12. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi III. Selim Dönemi'ne aittir?
- A) İlk Türk matbaasının kurulması
B) Hendesehanenin açılması
C) Mühendishane-i Bahr-i Hümayun'un açılması
D) Nizam-ı Cedit Ordusu'nun kurulması
E) İlk posta teşkilatının kurulması

13. Osmanlı İmparatorluğu'nun Avrupa devletleri karşısındaki mutlak üstünlüğü ilk olarak aşağıdakilerden hangisiyle ortadan kalkmıştır?
- A) Berlin Antlaşması
B) Zıttorok Antlaşması
C) Vasvar Antlaşması
D) Karlofça Antlaşması
E) Küçük Kaynarca Antlaşması

14. I. Rusya
II. İtalya
III. Fransa
Yukarıdakilerden hangileri XVIII. yüzyılda kendi çıkarları doğrultusunda Osmanlı Devleti'ne baskı yapan devletler arasındadır?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

15. Osmanlı Devleti'nin ekonomisinin dışa bağımlı hale gelmesinde, aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?
- A) Âyanların nüfuzunun artmasının
B) Küçük sanayi atölyelerinin kapanmasının
C) Düyun-u Umumiye İdaresinin kurulmasının
D) Avrupa devletlerine ayrıcalıklar tanınmasının
E) Avrupa sanayi ürünlerinin her yerde serbestçe satılmasının

16. XVII. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nde ekonomik durumun bozulması ve merkezî yönetimin zayıflamasına paralel olarak aşağıdakilerin hangisinde azalma olduğu savunulabilir?
- A) Halkın huzursuzluğu
B) Âyanların nüfuzu
C) Tımarlı sipahi sayısı
D) Padişah değişikliği
E) Yeniçerilerin baskısı

OSMANLI DEVLETİ DURAKLAMA VE GERİLEME DÖNEMİ

1. Karlofça Antlaşması'ndan sonra Sultan II. Mustafa Edirne'ye çekilmiştir. Bu dönemde İstanbul'da bulunan Şeyhülislam Feyzullah Efendi'nin görevini kötüye kullanması sonucu askerler ve ulema ayaklanmıştı. Edirne Olayı denilen bu olaydan sonra 1695'ten beri tahtta oturan II. Mustafa indirilmiş, yerine 1730'a kadar tahtta oturacak olan III. Ahmet geçirilmiştir.

(Cevap C)

2. Soruda verilen grafiğe bakılarak, duraklama döneminden itibaren yeniçeri sayısında yaşanan kontrolsüz artış ve buna bağlı olarak yeniçerilere ödenen maaşların artmasıyla da ordudaki masrafların ve devlet giderlerinin arttığı yargılarına ulaşılabılır. Fakat, yeniçerilerin siyasal güce dönüşmesi ve yönetim üzerindeki etkisine dair bir ifadeye ulaşılamaz.

(Cevap C)

3. 1699 Karlofça Antlaşması ile ilk kez büyük topraklar kaybeden Osmanlı Devleti, bu başarısızlığın sebebini, teknik ve askerî alanda Avrupa'nın gerisinde kalmakta görmüştür. Bu sebeple ilk kez Lale Devri'nde (1718-1730) geçici elçiler göndermek suretiyle Avrupa'yı yakın takibe almıştır. Elçilerin raporları doğrultusunda ilk kez I. Mahmut (1730-1754) döneminde askerî alanda Avrupa'yı örnek alan ıslahatlar yapılmıştır. Fransız asıllı Comte de Bonneval (Humbaracı Ahmet Paşa) aracılığıyla Humbaracı Ocağı'nın kurulması bunun ilk örneklerindendir.

(Cevap A)

4. (A) Islahatların kişilerle sınırlı kaldığı dönem XVII. yüzyıldır.
- (B) XVIII. yüzyılda fetihler durmuş ve toprak kayıpları hızlanmıştır. Ancak fetihlerin sürdüğü dönem Duraklama Dönemi'dir.
- (C) XVIII. yüzyıl ıslahatları askerî ve teknik alanda yoğunlaşırken XIX. yüzyılda ıslahatlar yönetim-hukuk – eğitim alanında yoğunlaşmıştır.
- (D) XVIII. yüzyılın en önemli özelliği batının üstünlüğünün kabul edilmesidir.
- (E) Islahatların yüzeysel olduğu ve şiddet ve baskı yoluyla bir şeylerin yapıldığı dönem XVII. yüzyıldır.

(Cevap D)

5. – III. Selim zamanında Yeniçeri Ocağı'na alternatif olarak Avrupai tarzda Nizam-ı Cedid Ordusu kurulmuştur.
- Yapılacak ıslahatlarda devlet adamlarının görüşlerini almak amacıyla Meşveret meclisleri kurulmuştur.
- Avrupa'ya sürekli elçiler gönderilmiştir.
- Ekonomiye canlı tutmak ve yerli üreticiyi korumak için yerli malı kullanımı teşvik edilmiştir.

Ancak matbaanın Osmanlı ülkesine ilk girişi, III. Selim dönemi değil, Lale Devri'dir.

(Cevap E)

6. Osmanlı Devleti, XIV. yüzyılda kurulmuş ve yaklaşık üç yüzyıl içinde dünyanın en güçlü imparatorluklarından biri olmuştur. Her ne kadar XVII. yüzyılda duraklama dönemi yaşasa da yine de çağının en güçlü devletlerinden biri olduğu için kendini Avrupa'dan üstün görmüştür. Bu sebeptendir ki Avrupa ülkelerinde elçilik açmayı da düşünmemiştir. Ancak 1699 Karlofça Antlaşması'nda ilk kez büyük topraklar kaybetmesi, Osmanlı Devleti'nde Avrupa'yı yakından izleme isteğini doğurmuştur. Bu amaçla ilk kez Lale Devri'nde (1718–1730) Londra, Paris gibi Avrupa başkentlerine sürekli olmayan elçiler yollanmıştır.

(Cevap C)

7. III. Murat'ın oğlu III. Mehmet Manisa'da sancakbeyi olarak görev yapmıştır. III. Mehmet de oğlunu sancağa göndermek istemiş ancak gerek celali ve kapı kulu isyanları, gerek Avusturya ile olan uzun savaşlar, gerekse şehzadelerin yaşının küçük olması buna izin vermemiştir. Bu sebeple III. Mehmet, sancakta yetişmiş son şehzade olarak 1595 yılında Osmanlı tahtına oturmuştur.

(Cevap B)

8. XVII. yüzyılda askerî ve mali alanda ıslahatlar yapılmıştır. Çünkü bozulmalar ve aksamalar kendini bu alanda göstermiştir. XVII. yüzyıl ıslahatları içerisinde eğitim alanında ıslahat yoktur. Askerî ıslahatlar içerisinde; Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmak istenmesi, yeniçeri ve sipahi zorbalarının ortadan kaldırılması yer alır. Mali ıslahatlar içerisinde ise denk bütçenin hazırlanması, saray masraflarının sınırlandırılması, devlet adamlarından gelir vergisi alınması gibi uygulamalar vardır.

(Cevap D)

9. Rusya'da Çarlık yönetiminin yıkılması Osmanlı'yı olumsuz etkilememiştir. Aksine Osmanlı'nın savaştığı devlet sayısını azaltmıştır. Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik akımı Osmanlı İmparatorluğu'nu olumsuz etkilemiştir. Milliyetçi isyanlarla imparatorlukta çözümler hızlanmıştır. XIX. yüzyılda Yunanistan, Sırbistan, Karadağ, Romanya bağımsız olarak imparatorluktan ayrılmıştır. Sanayi Devrimi de Osmanlı'yı olumsuz etkileyen bir diğer gelişmedir. Sanayi Devrimi ile sömürgecilik yarışı ortaya çıkmış, Osmanlı İmparatorluğu Sanayi Devrimi'ni gerçekleştiremediği için sanayileşen devletlerin hedefi olmuştur. Cezayir, Tunus, Mısır ve Trablusgarp XIX. yüzyılda Osmanlı'nın Sanayi Devrimi'ne kurban verdiği topraklar olmuştur.

(Cevap D)

10. A, B, C ve D seçeneklerinde yer alan ifadeler XVII. yüzyıl ıslahat hareketlerinin özellikleri arasında yer almaktadır. Fakat XVII. yüzyıl ıslahat hareketleri için Avrupa örnek alındı denilemez. Çünkü bu dönem ıslahatlarının amacı Yükselme Dönemi şartlarına ulaşmaktır. Ayrıca bu dönemde Osmanlı hâlâ kendisini Avrupalı devletlerden üstün görmektedir. Avrupa'nın örnek alınması XVIII. yüzyıl ıslahatları için geçerlidir.

(Cevap E)

11. Halkın ödeme gücünün azalması, savaşların uzun sürmesi, halkın devlete olan bağlılığının azalması ve yüksek oranda vergi alınması Celali İsyanlarının nedenleri arasındadır. İltizam sisteminin kaldırılması Celali İsyanlarının nedeni değildir. Aksine iltizam sisteminin yaygınlaşması tımar sistemini bozmuş ve isyanlara neden olmuştur.

(Cevap A)

12. İlk Türk matbaası III. Ahmet Dönemi'nde açılmıştır. Hendesehane I. Mahmut, Mühendishane-i Bahr-i Hümayun III. Mustafa, ilk posta teşkilatı II. Mahmut Dönemi gelişmeleridir. Nizam-ı Cedit Ordusu ise III. Selim Dönemi'nde kurulmuştur.

(Cevap D)

13. I. Ahmed döneminde 1606 yılında Osmanlı İmparatorluğu ile Avusturya Arşidüklüğü arasında imzalanan Zıtvectorok Anlaşması'yla, Kanuni devrinden beri süregelen siyasi üstünlük kaybedilmiştir. Mohaç Savaşı sonrası yapılan 1533 İstanbul Anlaşması'na göre, Avrupa'nın en güçlü kralı olan Avusturya arşidükü protokol bakımından Osmanlı sadrazamına denk sayılmıştır. Zıtvectorok Antlaşması ile birlikte Osmanlı padişahı ile Avusturya arşidükü eşit sayılmıştır. İki hükümdar arasında eşitlik prensibinin kabul edilmesiyle, Avrupa devletleri karşısındaki mutlak Türk üstünlüğü ilk kez ortadan kalkmıştır.

(Cevap B)

14. Rusya, sıcak denizlere inmek ve Panslavizmi hayata geçirmek için XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'ne baskı uygulamıştır.

Fransa, İngiliz sömürgelerine giden yolu kesmek amacıyla 1798'de Mısır'ı işgal etmiştir. Böylece Fransa da XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'ne baskı uygulamıştır.

İtalya, 1870'te siyasi birliğini sağladığı için XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'ne bir baskısı söz konusu olmamıştır.

(Cevap D)

15. B, C, D ve E seçeneklerinde yer alan gelişmeler, Osmanlı ekonomisini dışa bağımlı hale getiren gelişmelerdir. Ayanların nüfuzunun artması, II. Mahmut ile imzaladıkları 1808 Sened-i İttifak'ın sonucudur. Bu gelişmenin ekonominin dışa bağımlı hale gelmesinde etkisi yoktur.

(Cevap A)

16. Ekonomik durumun bozulması ve merkezî yönetimin zayıflamasına paralel olarak tımarlı sipahi sayısı azalmıştır. Yeniçerilerin yönetim üzerindeki etkinliğini artırması, tarımsal üretimin azalması ve tımar gelirlerinin düşmesi XVII. yüzyılda tımarlı sipahi sayısını azaltmıştır.

(Cevap C)

KURTULUŞ SAVAŞI

1. I. Karaağaç'ın Türkiye'ye bırakılması
II. Türk – Yunan çatışmalarının sona ermesi
III. Batı Trakya'nın Yunanistan'a bırakılması
Yukarıdakilerden hangileri Mudanya Ateşkes Antlaşması kapsamındadır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
2. TBMM Hükûmeti, Kurtuluş Savaşı'nda Fransa ile anlaşma yapmak istemiştir.
TBMM'nin bu isteğinin;
I. müttefik cephesini bölmek,
II. Sovyet Rusya'nın para ve silah desteğini sağlamak,
III. tüm gücü Batı Cephesi'nde kullanmak
amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III
3. I. Musul'un Irak'a bırakılması
II. Hatay'ın Türk topraklarına katılması
III. Azınlıkların Türk vatandaşı kabul edilmesi
Yukarıdakilerden hangileri Lozan Antlaşması kararları arasındadır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
4. **Osmanlı Devleti'yle Çarlık Rusya arasında yapılmış olan tüm antlaşmalar, Kurtuluş Savaşı'nda aşağıdakilerden hangisiyle geçersiz sayılmıştır?**
A) Gümrü Antlaşması
B) Moskova Antlaşması
C) Kars Antlaşması
D) Ankara Antlaşması
E) Mudanya Antlaşması

5. **Aşağıdakilerden hangisi, Lozan Antlaşması'nın kapsamındadır?**
A) Doğu Trakya'nın yeniden Türk topraklarına katılması
B) Batum'un Gürcistan'a verilmesi
C) Kafkasya sınırının belirlenmesi
D) Rodos ve Oniki Ada'nın Yunanistan'a bırakılması
E) Tüm azınlıkların kanun ve hukuk düzeni içinde Türklerle eşit haklara sahip olması
6. **Aşağıdakilerden hangisiyle ilgili olarak Lozan'da yeni bir karar alınmamıştır?**
A) Yunanistan sınırı B) Kafkas sınırı
C) Boğazlar D) Irak sınırı
E) Kapitülasyonlar
7. **Kurtuluş Savaşı'nda, TBMM'nin hukuki varlığı aşağıdaki devletlerden hangileri tarafından sırasıyla tanınmıştır?**
A) Afganistan – Sovyet Rusya – Fransa
B) Sovyet Rusya – Fransa – Afganistan
C) Fransa – Sovyet Rusya – Afganistan
D) Fransa – Afganistan – Sovyet Rusya
E) Sovyet Rusya – Afganistan – Fransa
8. **Kurtuluş Savaşı'nda;**
I. doğu,
II. güney,
III. batı
cephelerinin hangilerinde, TBMM'ye bağlı düzenli birliklerin katkısı olmadan halk kuvvetleriyle mücadele sürdürülmüştür?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi Kurtuluş Savaşı Dönemi'nde imzalanan Gümrü Antlaşması'nın özelliklerinden biri değildir?

- A) TBMM'nin ilk uluslararası siyasi zaferi olması
- B) Kurtuluş Savaşı'nda Güney Cephesi'nin açılmasına neden olması
- C) Kurtuluş Savaşı'nda Doğu Cephesi'nin kapatılmasını sağlaması
- D) Kars ve dolaylarının geri alınması
- E) Sevr Antlaşması'nın Ermenilere tanıdığı hakları geçersiz kılması

10. Aşağıdakilerden hangisi, Lozan Antlaşması'nın kapsamında yer alan konulardan biri değildir?

- A) Yeni Türk Devleti'nin sınırları içinde yaşayan tüm azınlıkların Türk vatandaşı kabul edilmesi
- B) Batı Trakya'daki Türklerin Batı Trakya'da kalması
- C) İstanbul'daki Rumların İstanbul'da kalması
- D) Anadolu'da bulunan Rumlarla Yunanistan'da bulunan Türklerin yer değiştirmesi
- E) Batı Trakya'nın Yunanistan'a bırakılması

11. Yunanistan'ın Londra Konferansı sırasında İzmir'e asker yığması ve Trakya'daki kuvvetlerini Anadolu'ya geçirerek saldırıya hazır hâle getirmesindeki amacın aşağıdakilerden hangisi olduğu savunulabilir?

- A) TBMM'nin konferansa çağrılmasını önlemek
- B) TBMM ile İstanbul Hükûmetinin konferansta birlikte hareket etmesini engellemek
- C) İtalya'nın Batı Anadolu'daki işgal girişimlerini geciktirmek
- D) Konferansta daha güçlü olarak söz sahibi olmak
- E) Konferansta İstanbul Hükûmetine karşı güvensizlik yaratmak

12. TBMM Hükûmetinin Lozan Görüşmeleri sırasında saltanatın kaldırılmasına gereksinim duymasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Anlaşma Devletlerinin İstanbul Hükûmetini tanımayı sürdürmesi
- B) Osmanlı Devleti'nin Londra Konferansı'na davet edilmesi
- C) Halife Abdülmecit'in TBMM Hükûmetinin uymasını istediği ilkelere karşı tutum ve davranışlarda bulunması
- D) Vahdettin'in İngilizlere sığınması
- E) Şeyh Sait Ayaklanması'nın çıkması

13. Hatay'da özerk bir yönetim oluşturulması, resmi dilin Türkçe olması ve Türk kültürünü geliştirecek önlemlerin alınması kararı, aşağıdaki antlaşmalardan hangisinde yer almıştır?

- A) Gümrü
- B) Moskova
- C) Ankara
- D) Kars
- E) İstanbul

14. Kurtuluş Savaşı'nda Türkiye'yi, Fransa ve İtalya'nın tanımamasına rağmen İngiltere tanımamış fakat savaşın sonunda tanımak zorunda kalmıştır. Lozan Görüşmelerinde de İtalya ve Fransa'ya Türkiye'ye karşı birlikte hareket etmeyi ve hatta gerekirse kuvvet kullanmayı önermiştir.

İngiltere'nin bu tutumunda, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Türkiye'nin bağımsızlık kazanmasının sömürge ülkelerine örnek olacağı endişesi
- B) Türkiye'ye Milletler Cemiyetine üye olması için çağrı yapılması
- C) Fransa'nın Almanya'ya karşı desteğe ihtiyacı olması
- D) Amerika Birleşik Devletleri'nin Türkiye ile ilişkilerini sürdürmesi
- E) İtalya'nın Kurtuluş Savaşı'nda işgal ettiği bölgenin halkına iyi davranması

KURTULUŞ SAVAŞI

1. Karaağaç bölgesi Lozan Antlaşması sonucunda savaş tazminatı olarak Türkiye'ye bırakılmıştır. Mudanya Ateşkes Antlaşması'yla Türkiye ile Yunanistan arasındaki savaş sona ermiştir. Batı Trakya ise Balkan Savaşları sonucunda Yunanistan'a bırakılmıştır.

(Cevap B)

2. TBMM Hükûmeti Kurtuluş Savaşı muharebeler döneminde Doğu, Güney ve Batı cephelerinde savaşmak zorunda kalmıştır. Bu durum ordumuzun sınırlı imkânlarını birçok cephede harcamasına neden olmuştur. Sakarya Zaferi'nden sonra TBMM Hükûmeti, müttefik cephesini bölmek, Güney Cephesi'ndeki savaşı tamamen sonlandırarak kaynakları Batı Cephesi'ne aktarmak amacıyla Fransa'yla antlaşma yapmak istemiştir.

(Cevap D)

3. Lozan Antlaşması'nda Ermeni yurdu, dış borçlar, azınlıklar, kapitülasyonlar Türkiye'nin istediği gibi çözümlenmiştir. Ancak Musul meselesi Lozan'da çözümlenememiş, 1926 Ankara Antlaşması'yla Musul Irak'a bırakılmıştır. Hatay'ın Türk topraklarına katılması ise ancak 1939 yılında gerçekleşmiştir. Lozan Antlaşması'nda görüşülen azınlıklar maddesiyle bütün azınlıklar Türk vatandaşı kabul edilmiştir.

(Cevap C)

4. I. İnönü Zaferi'nden sonra SSCB ile imzalanan Moskova Antlaşması'nda; Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusya arasında imzalanan bütün antlaşmalar geçersiz sayılmıştır. Ayrıca bu antlaşmada yer alan "bir tarafın tanımadığı antlaşmayı diğer taraf da tanımayacak" şeklindeki maddeyle Sevr Antlaşması da geçersiz kabul edilmiştir.

(Cevap B)

5. 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Antlaşması'yla tüm azınlıklar Türk vatandaşı sayılmış; hukuk düzeni içinde Türklerle eşit haklara sahip olmuştur.

(Cevap E)

6. Lozan Antlaşması'nda;

- Yunanistan'la Meriç Nehri sınır olarak kabul edilmiştir.
- Boğazlar, başkanı Türk olan uluslararası bir komisyona bırakılmıştır.
- Musul Sorunu, İngiltere ile TBMM arasında çözülememiştir. Sorun, daha sonra çözülmek üzere ertelenmiştir.
- Kapitülasyonlar tamamen kaldırılmıştır.

Kafkas sınırı ise Sakarya Meydan Savaşı sonunda imzalanan Kars Antlaşması'yla kesinlik kazanmış ve Lozan Antlaşması'nda da aynen kabul edilmiştir.

(Cevap B)

7. • TBMM'yi tanıyan ilk Müslüman devlet Afganistan'dır. (1 Mart 1921 / I. İnönü Zaferi sonunda)
- TBMM'yi tanıyan ilk Avrupa devleti Sovyet Rusya'dır. (16 Mart 1921 – Moskova Antlaşması / I. İnönü Zaferi)
- TBMM'yi tanıyan ilk İtilaf devleti Fransa'dır. (20 Ekim 1921 Ankara Ant. / Sakarya Zaferi sonucunda)

(Cevap A)

8. **Doğu Cephesi**'nde Osmanlı'dan kalan 15. Kolordu Kâzım Karabekir öncülüğünde Ermenilere karşı başarı sağlamıştır. **Güney Cephesi**'ndeki Kuvayımillîye birlikleri Fransızlara ve bölgedeki Ermeni çetelerine karşı mücadele vermiştir. **Batı Cephesi**'nde ise TBMM tarafından kurulan düzenli ordu Yunanlılara karşı büyük bir başarı elde etmiştir.

(Cevap B)

9. Gümrü Antlaşması, Doğu Cephesi'nde Ermenilere karşı kazanılan askerî başarı sonunda imzalanan ilk antlaşmadır. Bu antlaşma TBMM'nin uluslararası alandaki ilk siyasi başarısıdır. Doğu Cephesi'nde savaşın bitmesiyle Doğu Cephemiz kapatılmış, Ermeniler doğudaki isteklerinden vazgeçmiştir. Ayrıca Kars, Ardahan ve Batum'un bir bölümü hariç doğu sınırlarımız çizilmiş ve Ermeniler Sevr'i reddetmiştir. Ancak Gümrü Antlaşması'nda güney cephesiyle ilgili hiçbir hüküm yoktur.

(Cevap B)

10. Batı Trakya'nın Yunanistan'a bırakılması Balkan Savaşları sonunda gerçekleşmiştir. Bu konuda Lozan'da tekrar görüşme olmamıştır.

(Cevap E)

11. I. İnönü Savaşı'ndan sonra Yunanistan'a zaman kazandırmak ve Sevr'de değişiklik yaparak TBMM'ye kabul ettirmek amacıyla İtilaf Devletleri Londra Konferansı'nı toplamıştır. Konferansta görüşmeler devam ederken Yunanistan, konferansta daha fazla söz sahibi olabilmek için İzmir'e asker yığmış ve Trakya'daki kuvvetlerini Anadolu'ya geçirmiştir.

(Cevap D)

12. Mudanya Ateşkes Antlaşması'nda; İstanbul ve bölgelerin yönetimi TBMM'ye bırakılmıştır. Böylece Osmanlı Devleti hukuken yok sayılmıştır. Buna rağmen İtilaf Devletleri İstanbul Hükümeti'ni tanımayı sürdürünce Lozan Görüşmelerinden önce saltanatın kaldırılması kararı alınmıştır.

(Cevap A)

13. 1921 Ankara Antlaşması'yla İskenderun-Hatay'da özerk bir yönetim kurulacak, bu yönetimde Türkçe resmî dil olacak ve Türk kültürü korunacak kararı alınmıştır.

(Cevap C)

14. Kurtuluş Savaşı'nı Türk ordusu kazanmış, savaş sonunda Mudanya Ateşkes Antlaşması ve Lozan Antlaşması'yla yeni Türk devletinin bağımsızlığı resmîyet kazanmıştır. Bütün bunlara rağmen İngiltere Türkiye'nin bağımsızlık mücadelesini kabul etmekte zorlanmıştır. İngiltere'nin bu tavrının sebebi Türkiye'nin bağımsızlık mücadelesinin sömürge altındaki diğer devletlere örnek olacağı endişesidir.

(Cevap A)

TÜRK İNKILABI

1. Atatürk, "Bizde ruhbanlık (özel bir din adamları sınıfı) yoktur. Hepimiz eşitiz ve dinimiz hükümlerini eşit olarak öğrenmeye mecburuz. Her kişi dinini, din işlerini, imanını öğrenmek için bir yere muhtaçtır, orası da okuldur." demiştir.

Atatürk'ün bu sözüyle;

- I. tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması,
II. medreselerin kapatılması,
III. tüm okulların Millî Eğitim Bakanlığı'nın denetiminde olması

inkılaplarından hangilerinin gereğini vurguladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisiyle laik eğitime geçilmiştir?

- A) Saltanatın kaldırılmasıyla
B) Halifeliğin kaldırılmasıyla
C) Öğretim Birliği Yasası'nın kabulüyle
D) Laiklik ilkesinin anayasaya girmesiyle
E) 1928 yılında yapılan anayasa değişikliğiyle

3. Bir başka ulusun diliyle konuşanlar, giderek o ulus gibi düşünürler.

Öncülde verilen yargı ile aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ulusal dillerin okunduğu gibi yazılması gerektiğine
B) Uluslararası ilişkilerde farklı dillerin güçlük yaratığına
C) Dilin ulusal bilincin gelişmesinde başlıca etken olduğuna
D) Ulusal dillerde yabancı sözcüklerin kullanılması gerektiğine
E) Ulusların uygarlık dünyasına katkıda bulduklarına

4. **Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılmasına neden olan olay aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Terakkiper Cumhuriyet Partisinin kapatılması
B) Mustafa Kemal'e suikast girişimi
C) Şeyh Sait İsyanı
D) Musul'un geri alınamaması
E) Menemen Olayı'nın çıkması

5. Aşağıda Atatürk'ün farklı dönemlerde kullandığı imzalar verilmiştir.

I.
1921

II.
1928

III.
1934

Bu imzalarda görülen değişikliklerin;

- I. Harf İnkılabı
II. Soyadı Kanunu
III. Türk Medeni Kanunu

gelişmelerinden hangilerine bağlı olarak gerçekleştiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisinin laik ve ulusal bir kimlik oluşturmak amacıyla gerçekleştirildiği **savunulamaz?**

- A) "Devletin dini İslam'dır." hükmünün Anayasa'dan çıkarılması
B) Latin alfabesine dayanan yeni Türk alfabesinin kabul edilmesi
C) Halifeliğin kaldırılması
D) Medeni Kanun'un kabul edilmesi
E) Uluslararası saatin kullanılmaya başlanması

7. Serbest Cumhuriyet Partisi denemesinin başarısızlıkla sonuçlanmasından sonra demokrasi yolunda bazı girişimlerde bulunulmuştur.

Buna göre;

- I. 1939 CHP Kongresi'nde, Meclis Grubu içerisinde bir grup milletvekilinin ayrılarak "Müstakil Grup" kurmasına karar verilmesi,
- II. 1931 yılında kabul edilen programda tek dereceli seçim sistemine geçilmesinin hedef olarak belirtilmesi,
- III. 1931–1935 milletvekili seçimlerinde CHP'nin bazı yerlerde aday göstermeyerek bu sandalyelerin bağımsız adaylara bırakılması,
- IV. 1943 milletvekili seçimlerinde 458 milletvekilliği için 530 aday gösterilmesi

girişimlerinden hangilerinin seçmenlere belli bir tercih serbestliği sağladığı savunulabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

8. I. Milletvekili seçimlerinin yapılma süresinin uzatılması
II. Çok partili sisteme geçilmesi,
III. Halkın, temsilcilerini doğrudan seçmesi

gelişmelerinden hangileri için toplumun belli bir siyasal olgunluğa erişmesinin önemli olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. 1930 yılından itibaren Türkiye'de müdahaleci ve korumacı dış ticaret politikası izlenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu politikayla ilgili uygulamalardan biridir?

- A) Çağdaş vergi düzenlemelerine geçilmesi
- B) Devlet İstatistik Enstitüsü'nün kurulması
- C) Aşar Vergisi'nin kaldırılması
- D) Türk parasının korunmasıyla ilgili kanun çıkarılması
- E) Zirai Tedrisatın İslahı Kanunu'nun çıkarılması

10. Türkiye Cumhuriyeti'nde, düşünce ve duyguda birleşen bir toplumun oluşturulmasında, aşağıdakilerden hangisinin **daha çok** katkısının olduğu savunulabilir?

- A) Türk Tarih Kurumunun açılması
- B) Harf inkılabının yapılması
- C) Millet Mekteplerinin açılması
- D) Eğitim kurslarının açılması
- E) Tüm öğretim kurumlarının bir merkezden yönetilmesi

11. Aşağıdakilerden hangisinin Türk milletinin Batılı ülkelerle ortak yaşamaya ve çalışmada kolaylık sağladığı **savunulamaz?**

- A) Uluslararası rakamların kabul edilmesi
- B) Hafta tatilinin cuma gününden pazar gününe alınması
- C) Türk dilinin yabancı kelimelerden arındırılması
- D) Arşın, endaze yerine metre; okka yerine kilogram birimlerinin kullanılması
- E) Hicri takvim yerine miladi takvimin kullanılması

12. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde sağlık alanında yapılan çalışmalardan biri **değildir?**

- A) İstanbul'da sanatoryum açılması
- B) Tıphane-i Amire'nin açılması
- C) Hıfzıssıhha Enstitüsü'nün kurulması
- D) Yurt çapında sıtma mücadelesinin başlatılması
- E) İstanbul'da ve Balıkesir'de ebe okullarının açılması

13. Cumhuriyetin ilk beş yılında uygulanan ekonomi politikalarının en az başarılı olduğu alan, aşağıdakilerden hangisi olarak gösterilmektedir?

- A) Sanayi üretiminin artırılması
- B) Ticaret hacminin artırılması
- C) Bankacılık faaliyetleri
- D) Ulaştırma yatırımları
- E) Tarımsal üretimin artırılması

TÜRK İNKILABI

1. Atatürk paragrafta verilen sözü ile dinin, tekke ve zaviye gibi tarikat mensuplarının toplandığı yerlerde değil, okul çatısı altında öğrenilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

(Cevap D)

2. Türkiye'de laik eğitime, 3 Mart 1924'te kabul edilen Tevhid-i Tedrisat Kanunu'yla (Öğretim Birliği Yasası) geçilmiştir. Bu kanun çerçevesinde tüm okullar Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlanmış, devlet eğitim işlerinin tek sorumlusu hâline gelmiştir. Ayrıca karma eğitime geçilmiş ve medreseler kapatılmıştır.

(Cevap C)

3. Dil, milleti millet yapan temel unsurdur. Bir millet diline ne kadar önem verirse benliğini o derecede korumuş olur. Dil olmadan millet olmak mümkün değildir. Dilini muhafaza edemeyen toplumlar asimile olmaya mahkûmlardır. Özetle dil, milli bilincin gelişmesinde başlıca etkidir.

(Cevap C)

4. 13 Şubat 1925'te Şeyh Said İsyanı çıkmış ve Hükûmet 4 Mart 1925'te bu isyanı bastırmak amacıyla Takrir-i Sükûn (Huzuru Koruma) Yasası'nı çıkarmıştır. Takrir-i Sükûn adı verilen tasarının esasları tek bir maddede toplanmıştı: "Gericiliğe, ayaklanmaya ve memleketin sosyal düzenini bozmaya neden olacak bütün kuruluşlar, kışkırtmalar, girişimler ve yayınları, hükûmet, Cumhurbaşkanının onayı ile doğrudan doğruya ve idare olarak yasaklamaya yetkilidir. Bu gibi eylemcileri hükûmet İstiklal Mahkemesine verebilir." Maddeden de anlaşılacağı üzere çıkan Şeyh Said İsyanı ile huzur ortamı bozulmuş ve hükûmet bunu düzeltmek için Takrir-i Sükûn Kanunu'nu çıkartmıştır.

(Cevap C)

5. Atatürk'ün Arap harfleri ile kullandığı imzası, 1 Kasım 1928'de Harf İnkılabı'nın ardından II. öncülde görüldüğü gibi Latin harflerini içermiş, 1934 yılında Soyadı Kanunu'nun kabulünden sonra da, Atatürk soyadını almasının ardından III. öncülde görüldüğü üzere Kemal Atatürk şeklini almıştır. İlk laik hukuk sistemine geçilmesini sağlayan ve Türk kadınına bazı haklar getirerek kadın-erkek arasında toplumsal eşitliğin sağlanmasında etkili olan Türk Medeni Kanunu ile yukarıdaki imzalar arasında bir bağlantı bulunmamaktadır.

Cevap D

6. A, B, C ve D seçenekleri laik ve ulusal bir kimlik oluşturmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Uluslararası saatin kullanılmaya başlaması ise farklı bir amaç taşır. Batıda günü 24 dilime bölen saat sistemi uygulanırken Osmanlı Devleti'nde yaz ve kış güneşin battığı anı 12 olarak kabul eden bir sistem benimsenmişti. Zamanla ülkede alaturka denilen bu saat sisteminin yanında alafranga denilen Batı saati de kullanılmaya başlandı. Bu durum hem devlet içinde, hem de devletlerarası ilişkilerde zorluklara ve karışıklıklara yol açtı. Bu durumu engellemek amacıyla uluslararası saat kullanılmaya başlanmıştır.

(Cevap E)

7. I. öncül meclis içerisindeki CHP grubunu ilgilendirir. Yani seçmene tercih sunma gibi bir durum söz konusu değildir.
- II. öncüde ise bir hedef belirtilmiştir. Seçmen için bir serbestlik söz konusu değildir.
- III. ve IV. öncüller ise seçmenlere belli bir tercih serbestliği sağlamıştır.

(Cevap C)

8. Çok partili sisteme geçilmesi ve halkın temsilcilerini doğrudan seçmesi toplumun belli bir siyasal olgunluğa erişmesini gerektiren unsurlardır.

(Cevap E)

9. 1929'da dünya ekonomik bunalımının etkisiyle Türkiye'nin dış ticaret dengesinde ciddi bozulmalar yaşanmıştır. Bunun doğal bir sonucu olarak Türk lirasında ani düşmeler gözlenmiştir. Bu nedenle hükümet duruma müdahale ederek bazı tedbirler almaya gitmiştir. Bu doğrultuda 1930 yılında "Türk parasının kıymetini koruma kanunu" çıkarılarak Türk lirasının değeri korunmaya çalışılmıştır.

(Cevap D)

10. Türk Tarih Kurumunun açılması ile Türkiye Cumhuriyeti'nde, düşünce ve duyguda birleşen bir toplumun oluşturulması amaçlanmıştır. Ayrıca bu kurumun kurulmasıyla ümmetçi ve hanedancı tarih anlayışından millî tarih anlayışına geçilmiştir.

(Cevap A)

11. A, B, D ve E seçeneklerinde Türk milletinin batılı ülkelerle ortak yaşaması ve çalışmasında kolaylık sağlamak amacıyla yapılan faaliyetler yer almıştır. Türk dilinin yabancı kelimelerden arındırılması ise Batılı ülkelerle ilişkileri geliştirme amacı taşımaz. Burada amaç Türk dilinin yabancı etkilerden kurtarılmasıdır.

(Cevap C)

12. Tıphane-i Amire, 1827'de Osmanlı Devleti döneminde kurulan bir tıp eğitimi okuludur. Ordunun tabip ve cerrah ihtiyacını karşılamak üzere Hekimbaşı Mustafa Behçet Efendi önderliğinde kurulmuştur. Osmanlı'da modern tıbbın başlangıcı sayılan bir kurumdur.

(Cevap B)

13. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren ekonomi politikasının temeli, sanayiye teşvik etmek üzerine kurulmuştur. Ancak halkın elinde yeterli sermaye olması, bilgi ve tecrübe eksikliğinden dolayı yine en az bu alanda başarılı olunmuştur. Nitekim bu dönemde yalnızca Alpullu ve Uşak şeker fabrikalarının kurulması da bu duruma kanıttır.

(Cevap A)

CANLI DERS NEDİR?

Tarih dersi için **Canlı Ders** uygulaması, kitapta yer alan konuların canlı olarak anlatımına ulaşmanızı sağlar. Kitabın kapağında bulunan şifreyle sisteme giriş yapıp, **soru.pro** adresi üzerinden Uzman Öğretmen / Yazar kadromuzla, tamamen ücretsiz **Tarih Canlı Ders** imkânından faydalanabilirsiniz.

Tarih Canlı Ders için kitabınızın kapağında bulunan şifreyi kazıyarak **www.soru.pro** adresinden kayıt yapınız.

soru.pro üzerinden **KPSS Tarih Soru Bankası** video derslerine ulaşmak için yandaki **QR Kodu** okutup, sisteme **giriş** yapabilirsiniz.

Saray Mah. Fatih Sultan Mehmet Bul.
No: 316 • Kahramankazan / Ankara
0552 518 06 06 • akademidenizi.com.tr

WHATSAPP DESTEK HATTI
0552 518 06 06

